

עריכה: אלי פררה

תוכנית הלימודים הכללית בספרות ל-2 יח"ל – לפני המיקוד!

עפ"י התוכנית של משרד החינוך והתרבות.

מיועדת לתלמידים אקסטרניים ואינטרניים; תלמידי מכללות לבגרות; בתי-ספר ערב לבגרות ועצמאים.
שים לב: תלמידי מכללות ובתי ספר ערב, לומדים בהתאם לתוכנית הלימודים שנקבעה ע"י המסגרות בהן הם לומדים או בהן ייבחנו! דף היצירות מחולק ע"י המסגרת החינוכית והוא מצורף לדף הבחינה. ראוי לציין שכל היצירות המומלצות, נבחרו משום שסיכומיהם **זמינים!** ומצויים בספר או באתר.

1. רק ראשון: **שירה**

שירת ימי הביניים

לשירת ימה"ב יש **חמש** קבוצות: יש ללמוד חמישה שירים **שיר אחד** מכל קבוצה!

קבוצה א': "יעירוני בשמך"; / רבי יהודה הלוי.

"ישנה בחיק ילדות" / רבי יהודה הלוי. (מומלץ)

"יחידה שחרי האל וספיו" / רבי יהודה הלוי.

קבוצה ב': "לבי במזרח" / רבי יהודה הלוי. (מומלץ)

"יפה נוף" / רבי יהודה הלוי. (מומלץ)

הציקתני תשוקתי / רבי יהודה הלוי.

קבוצה ג': "כותנות פסים" / רבי משה אבן-עזרא. (מומלץ)

"כתב סתיו" / רבי שלמה אבן גבירול.

"ראה שמש" / רבי יהודה הלוי.

קבוצה ד': "כאבי רב" / רבי שלמה אבן-גבירול. (מומלץ)

"הים ביני ובינך" / רבי שמואל הנגיד.

"בכור אמי" / רבי שמואל הנגיד.

קבוצה ה': "כתמר את בקומתך" / רבי שלמה אבן-רביירול.

"התקבצו כי הזמן תמים" / רבי שמואל הנגיד.

"מת אב ומת אלול" / רבי שמואל הנגיד. (מומלץ)

שירת ביאליק:

לפרק שירת ביאליק יש **חמש** קבוצות ויש לבחור וללמוד **שיר אחד** מכל קבוצה:

קבוצה א': "הקיץ גווע" **או** "פעמי אביב". (אחד מהם)

קבוצה ב': "על השחיטה"; **או** "אם יש את נפשך לדעת" (אחד מהם)

קבוצה ג': "לא זכיתי באור מן ההפקר"; **או** "זריתי לרוח אנחתי" (אחד מהם)

קבוצה ד': "לבדי" **או** "ואם ישאל המלאך" (אחד מהם)

קבוצה ו': "הולכת את מעמי"; **או** "לנתיבך הנעלם". (אחד מהם)

שירת המאה ה-20 שירי החובה: שים לב! פרק זה מחולק לשני חלקים:

שירים ממשוררים מהמחצית I של המאה ה-20 ומשל משוררים המחצית ה-II של המאה.

א. מהמחצית I של המאה – יש ללמוד שיר אחד משיריו של כל אחד מהמשוררים הבאים:

אורי צבי גרינברג – קדושי דומייה; **או** מחזה שבת קודש; שיר נס השיר; **או** שיר אמי והנחל. (**אחד מהם**)

רחל – זמר נוגה; **או** רק על עצמי; **או** פגישה חצי פגישה; **או** מנגד; (**אחד מהם**)

שאול טשרניחובסקי – ראי אדמה; **או** הוי ארצי מולדתי; **או** סונטה י' (משיר לאילאיל "את אינך יודעת")

לאה גולדברג – מבית אמי א'; **או** חמסין של ניסן; **או** האומנם עוד יבואו ימים; **או** שיר ט', (מתוך

הסוניטות של אהבתה של הגב' תירזה דימון: "מחלוני וגם מחלונך") (**אחד מהם**)

נתן אלתרמן – דו-שיח; **או** ירח; **או** עץ הזית. **או** מטמורפוזות (**אחד מהם**)

ב. מהמחצית II של המאה – יש ללמוד שיר אחד משיריו של כל אחד מהמשוררים הבאים:

נתן זך – אני שומע משהו נופל; **או** שימו לב לסגול הרועד; **או** נגד פרידה; ציפור שנייה (**אחד מהם**)

ארז ביטון – שיר זוהרה אלפסייה; **או** תקציר שיחה; **או** פיגומים; **או** דברי רקע ראשונים. (**אחד מהם**)

דן פגיס – כתוב בעפרון בקרון החתום; **או** עדות **או** סכו"ם; **או** דפדוף באלבום. (**אחד מהם**)

דליה רביקוביץ' – עומד על הכביד; או זיכרונות חמים; **או** גרוויטציה; **או** סינדרלה במטבח. (**אחד מהם**)

זלדה – שני יסודות; או ציפור אחוזת קסם; **או** כאשר היית פה; **או** כל שושנה. (**אחד מהם**)

חיים גורי – ירושה; **או** אודיסס; **או** מעשה ביונה; **או** שיר 21 (מתוך יריד המזרח "בקשי רחמים עליה")

יהודה עמיחי – לא כברוש; **או** משלושה או ארבעה בחדר; **או** תיירים, שיר 10; (מתוך טיול ישראלי "אני

זוכר שאלה מספר החשבון") (**אחד מהם**)

שירי רשות ובחירה: משירת המאה ה-20 השירים הבאים כאן ברשימה הם הצעה בלבד!

בחירה חופשית. כל תלמיד יבחר את הנראה לו. בשל המיקוד אפשר ללמוד לבחינה 2 שירים בלבד.

"אמי אפתה לי / יהודה עמיחי. (מומלץ)

"אלוהים מרחם" / יהודה עמיחי

"גשם בשדה הקרב" / יהודי עמיחי. (מומלץ)

"ראי אנחנו שניים מספרים" / יהודה עמיחי

"הכתם נשאר על הקיר" / דוד אבידן (מומלץ)

"נוסח" / בן-ציון תומר (מומלץ)

"כף יד רשעה" / דליה רביקוביץ'

"עשק" / דליה רביקוביץ'

"שיר לאוהבים הנבונים" / נתן זך

"רגע אחד שקט בבקשה" / נתן זך

"לתמונת אמא" / לאה גולדברג

"משירי סוף הדרך" / לאה גולדברג

"עוד חוזר הניגון" / נתן אלתרמן (מומלץ)

"ספר שירי" / רחל (מומלץ)

פרק שני: הסיפור הקצר

לפרק זה יש **ארבע** קבוצות: יש ללמוד מכל הקבוצות ביחד **עשרה** סיפורים לפי הפירוט הבא:
 קבוצה א. ספורי עגנון; יש ללמוד **שלושה** ספורים מקבוצה זו.
 קבוצה ב. מהמחצית ה-I של המאה ה-20: **שניים** מקבוצה זו. (**או** אחד מקבוצה זו ואחד מ'ג')
 קבוצה ג. מהמחצית ה-II של המאה ה-20: **שניים** מקבוצה זו. (**או** אחד מקבוצה זו ואחד מ'ב')
 קבוצה ד. ספור מתורגם **שלושה** מהם. (לחילופין ניתן ללמוד **שניים** מהרשימה **ואחד** עפ"י
 בחירתו של המורה)

קבוצה א: ספורי ש"י עגנון - **שלושה** ספורים. (*שים לב לכוכבית)

"האדונית והרוכל" (מומלץ)

"הרופא וגרושתו" (מומלץ)

"המטפחת"

"תהילה"

"מדירה לדירה"

"עגונות"

"התזמורת"

"פרנהיים"

"פנים אחרות"

"המלבוש"

"עם כניסת היום"

*"בדמי ימיה" (נובלה; אפשר במקום שני ספורים קצרים נובלה אחת משל עגנון)

*"ספור פשוט" (ספור זה יכול להיחשב כרומאן)

*"שבועת אמונים" (נובלה; אפשר במקום שני ספורים קצרים נובלה אחת משל עגנון)

קבוצה ב: ספורים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20: **שני** ספורים.

(או **אחד** מקבוצה זו ו**אחד נוסף** מקבוצה ג')

"העיוורת"; (מומלץ) **או** "בת הרב" **או** "בת ישראל" **או** בין לבני הכסף / יעקב שטיינברג

"פראדל"; **או** "שפרה" / דבורה בארון

"אתנן" / יהודה בורלא.

"המוצא" / יוסף חיים ברנר.

"אדם מישראל"; **או** "שלולית גנוזה" / חיים הזז.

"הערדל" **או** "נקמה של תיבת הזמרה" / גרשום שופמן.

"הבריחה" **או** "בין חולות הישימון" / יצחק שמי

"שם ויפת בעגלה" / י.ש. אברמוביץ' (מנדלי מו"ס)

"קלונימוס ונעמי" / מ. י. ברדיצ'בסקי

"המוצא" **או** "עוולה" / יוסף חיים ברנר.

"שמע ישראל" **או** "בין שני הרים" / י. ל. פרץ

"כרת" **או** "תלוש" / י. ד. ברקוביץ'

"סעודה מפסקת" / אורי גנסיין

קבוצה ג: ספורים מהמחצית השניה של המאה ה-20: שני ספורים.

(או אחד מקבוצה זו ו אחד נוסף מקבוצה ב')

* "**חיזו בטטה**" / סמי ברדוגו. (על סיפור זה תהיה שאלה ספיציפית בבחינה)

"**ספור בלי כתובת**" / יהודית הנדל.

"**דרך הרוח**" / עמוס עוז.

"**שלושה**"; אנ "עשן" / או "המצוד" אהרון אפלפלד.

"**קולנוע**" / יצחק בן-נר.

"**מסע הערב של יתיר**" / א.ב. יהושע.

"**יד ושם**" / אהרון מגד.

"**השבוי**" / יזהר סמילנסקי.

"**התרנגולת בעלת שלוש הרגליים**" / יהושע קנז.

"**הצפירה**" / אתגר קרת.

"**עד שיעבור המשמר כולו**" / לאה איני.

"**תחרות שחייה**" / בנימין תמוז.

יש להדגיש! היצירות לעיל הן מתוכנית הלימודים, אמנם זאת לא כל הרשימה, אבל מה

שכן, הן נלמדות ברובן בבתי-הספר בארץ.

קבוצה ד: סיפורים קצרים מתורגמים. שלושה ספורים מקבוצה זו .

"**הבז**" / גיובאני בוקאצ'יו (מומלץ)

"**כינורו של רוטשילד**"; אנ "יגון" / אנטון צ'יכוב (מומלץ)

"**העלמה פרל**" / גי דה-מופאסן (מומלץ)

"**אחרי עשרים שנה**" / נגיב מחפוז

"**המפתח**" / יצחק בשביס זינגר (מומלץ)

"**התלמיד**" / פרימו לוי

"**יום נפלא לדגי הבננה**" / דוד ג'רום סלינגר

"**האדרת**" / ניקולאי גוגול

"**מעשה בשובבי**" / יצחק באבל.

"**ורד לאמילי**" / ויליאם פוקנר

"**הגן המפליג למרחקים**" אנ "המחבוא" / אידה פינק

"**נוצות**" / ריימונד קרבר

"**גזר הדין**" / פרנץ קפקא

"**דבר קטן וטוב**" אנ "נוצות" / ריימונד קרבר.

"**הרוצחים**" / ארנסט המינגווי.

יש להדגיש! היצירות לעיל הן מתוכנית הלימודים, אמנם זאת לא כל הרשימה, אבל מה

שכן, הן נלמדות ברובן בבתי-הספר בארץ

פרק שלישי: רומאן ונובלה.

*ניתן לבחור רומאן אחד מורחב במקום שני רומאנים.

*רומאן מורחב : מתורגם רק רומאן אחד מקבוצה זו. להלן הרומאנים המורחבים:

*"החטא ועונשו" / פיודור דוסטויבסקי. (מומלץ)

*"אנה קרנינה" / לב טולסטוי.

*"בית בודנברוק" / תומאס מן.

*"מאה שנים של בדידות" / גבריאל גרסיה מארקס.

*"המשפט" / פרנץ קפקא.

*"מאדם בוברי" / גוסטב פלובר.

*"הקול והזעם" / ויליאם פוקנר.

*"האומן ומרגריטה" / מיכאיל בולגקוב.

רומאן עברי: רק רומאן אחד מקבוצה זו.

*"ספור פשוט" (ספור זה יכול להיחשב במקום שני רומאנים)

"חצוצרה בוואדי" / סמי מיכאל (מומלץ)

"קטרינה" / אהרון אפלפלד

"ספור פשוט" / ש"י עגנון

"המאהב" או * "מר מאני" / א.ב. יהושע (זכור! הכוכבית - חלופה לשני רומאנים)

"גיא אוני" / שולמית לפיד.

"יש ילדים זיגזג" / דוד גרוסמן.

"רומאן רוסי" / מאיר שלו.

*"עיר קסומה" / יהושע בר-יוסף. (שים לב לכוכבית)

*"התגנבות יחידים" / יהושע קנז. (שים לב לכוכבית)

"קופסה שחורה" / עמוס עוז.

"המינטואור" / בנימין תמוז

"מחזיר אהבות קודמות" / יהושע קנז.

"פצעי בגרות" / חנוך ברטוב.

יש להדגיש! היצירות לעיל הן מתוכנית הלימודים, אמנם זאת לא כל הרשימה, אבל מה

שכן, הן נלמדות ברובן בבתי-הספר בארץ.

רומאנים מתורגמים: אם לא בחרת רומאן מורחב, רק רומאן **אחד** מקבוצה זו.

"העבד" / יצחק בשביס זינגר. (מומלץ)

"אבא גוריו" / אוטורה דה-בלזק. (מומלץ)

"בעל זבוב" / ויליאם גולדינג. (מומלץ)

"התפסן בשדה השיפון" / ג'רום דוד סלינג'ר.

"כל החיים לפניו" / אמיל אז'אר (גארי).

"1984" / ג'ורג' אוראול.

"ג'יין אייר" / שרלוט ברונטה.

"אל תיגע בזמיר" / לי הרפר.

"הדבר" / אלבר קאמי.

"ענוג הוא הלילה" / סקוט פרנסיס פיצ'ג'רלד.

"נציב המלח" / אלבר ממי.

"העוזר" / ברנרד מלמוד.

שים לב! ניתן ללמוד שתי נובלות במקום רומאן. כלומר: בסה"כ **שתי** נובלות ורומאן, במקום **שני**

רומאנים, אבל אם לומדים שתי נובלות, אחת צריכה להיות **עברית** ואחת **מתורגמת!**

נובלות עבריות:

1. שלושה ימים וילד / א. ב. יהושע.

2. חירבת חיזעה / יזהר סמילסקי.

3. עוגיות המלח של סבתא סולטנה / דן בניה סרי.

4. עתליה / יצחק בן נר.

נובלות מתורגמות:

1. הזקן והים / ארנסט המינגווי.

2. רעידת אדמה בצ'ילי / הינריך פון קלייסט.

3. הנשיקה למצורע / פרנסואה מוריאק.

4. בטבעת החנק / הנרי ג'יימס.

פרק רביעי: **דרמה:**

מפרק זה יש ללמוד שני מחזות: **אחד** קלאסי **ועוד אחד**, עברי או מתורגם מהמאה – 19 וה – 20.

מחזה קלאסי: - טרגדיות: רק מחזה קלאסי **אחד** מקבוצה זו.

1. "אנטיגונה" / סופוקלס(מומלץ)

2. "אדיפוס" / סופוקלס

3. או "המלט"; או "מקבת"; או "המלך ליר"; או "אותלו" / ויליאם שקספיר

יש להדגיש! היצירות לעיל הן מתוכנית הלימודים, אמנם זאת לא כל הרשימה, אבל מה שכן,

הן נלמדות ברובן בבתי-הספר בארץ.

מחזה עברי – מחזה אחד מקבוצה זו, או אחד מקבוצת המחזות המתורגמים:

”ילדי הצל” / בן ציון תומר(מומלץ)

”חפץ” / חנוך לוין (מומלץ)

”הכלה וצייד הפרפרים”; **או** ”הנסיכה האמריקאית” / ניסים אלוני

”פונדק הרוחות” / נתן אלתרמן .

”מלך מרוקאי” / גבריאל בן שמחון

”רכוש נטוש” / שולמית לפיד

”גטו” **או** ” ליל העשרים” / יהושע סובול

”לא ביום ולא בלילה” / אברהם רז

”נמר חברבורות” / יעקב שבתאי.

יש להדגיש! היצירות לעיל הן מתוכנית הלימודים, אמנם זאת לא כל הרשימה, אבל מה

שכן, הן נלמדות ברובן בבתי-הספר בארץ .

מחזה מתורגם – או מחזה אחד מקבוצה זו.

”ביקור הגברת הזקנה” / פרידריך דירנמט (מומלץ)

”בית הבובות” / הנריך איבסן

”מותו של סוכן” / ארתור מילר

”ביבר הזכוכית” / טנסי ויליאמס

”העלמה יוליה” / אוגוסט סטרינדברג

”החדר” / הרולד פינטר

”ירמה” / פדריקו גרסיה לורקה

”גן הדובדבנים” **או** ”שלוש אחיות” / אנטון צ'כוב.

ב ה צ ל ח ה